

कीदृशस्त्वं यं वयं स्नेहेन प्राप्स्याम इत्यपेक्षायामात्मस्वरूपमाह अहं हीति हे अंगनाः भौतिकादीनां शरावसंधवादीनां यथाकाशादीनि पंचभूतान्याद्यं तादिरूपाणि एवं सर्वभूतानां जरायुजादीनामहम् अतो व्यापकं मां भवत्यः प्राप्ता एवेति ॥ ४५ ॥ ननु चतुर्विधभूतयामाणां तद्भोक्ता आत्मैवाद्यं तादिरूपः तस्मिंश्च सर्वव्यापके सर्वभूतानि वर्तते इति कुतस्त्वत्प्राप्तिरस्माकमित्यत आह एवं हीति अयमर्थः शरावादीनां यथा भौतिकानां महाभूतान्याद्यं तादिरूपाणि एवमेवैतानि चतुर्विधानि भूतान्यपि भौतिकत्वाविशेषात्स्वकारणेषु भूतेष्वेव वर्तते न तु भोक्तार्यात्मनि आत्मा तु तेषु भूतेषु आत्मना भोक्तृरूपेण ततो व्याप्तः न कारणत्वेन अथैतदुभयं भूतभौतिकरूपं भोग्यं च भोक्तारं चात्मानं मय्यक्षरे परिपूर्णं आभातं पश्यतेति ॥ ४६ ॥ अध्यात्म

अहं हि सर्वभूतानामादिरंतोऽतरं बहिः ॥ भौतिकानां यथा खं वा भूर्वायुर्ज्योतिरंगनाः ॥ ४५ ॥ एवं त्वेतानि भूतानि भूतेष्व्वात्मात्मना ततः ॥ उभयं मय्यथ परे पश्यताभातमक्षरे ॥ ४६ ॥ श्रीशुक उवाच अध्यात्मशिक्षया गोप्य एवं कृष्णेन शिक्षिताः ॥ तदनुस्मरणध्वस्तजीवकोशास्तमध्यगन् ॥ ४७ ॥ आद्भुश्चेतेन लिननाभपदारविंदं योगेश्वरैर्हृदिविचिंत्य मगाधबोधैः ॥ संसारकूपपतितोत्तरणावलंबंगे हं जुषामपि मनस्युदियात्सदानः ॥ ४८ ॥ इति श्रीभा० दश० वृष्णिगोपसंगमो नाम द्वाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८२ ॥ श्रीशुक उवाच तथानुगृह्य भगवान्गोपीनां सगुरुर्गतिः ॥ युधिष्ठिरमथापृच्छत्सर्वांश्च सुहृदोऽव्ययम् ॥ १ ॥ त एवं लोकनाथेन परिपृष्टाः सुसल्लताः ॥ प्रत्यूचुर्हृष्टमनसस्तत्पादे क्षाहतां हसः ॥ २ ॥

शिक्षया स्वरूपोपदेशेन शिक्षिता बोधिताः

तस्यानुस्मरणेन ध्वस्तो जीवकोशो लिङ्गं यासां ताः तमेवाध्यगन् प्रापुः ॥ ४७ ॥ एवं प्राप्तोऽपि कृष्णः पुनर्गृहव्यासंगेन माऽप्यात्त्वितितच्चरणस्मरणं प्रार्थयामासुरित्याह आद्भुश्चेति हेनलिननाभ ते पदारविंदंगे हं जुषां गृहसेविनीनामपि नो मनसि सदा उदियात् आविर्भवेत् ॥ ४८ ॥ इति दशमे टीकायां द्वाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८२ ॥ ॥ ७३ ॥ त्र्यशीतितम एवंचस्त्रीणां कृष्णकथोत्सवे द्रौपद्यै कृष्णभार्याभिरुक्ताः स्वस्वकरग्रहाः ॥ १ ॥ अव्ययं कुशलम् ॥ १ ॥ तत्पादे क्षयाहतमं होयेषांति ॥ २ ॥